

Instytut Pamięci Narodowej

[https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216521,Uroczystosc-wreczenia-medali-Reipublicae-Memoriae-Meritum.ht
ml](https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216521,Uroczystosc-wreczenia-medali-Reipublicae-Memoriae-Meritum.html)
27.02.2026, 10:22

Uroczystość wręczenia medali Reipublicae Memoriae Meritum

2 kwietnia 2025 r. w Zamku Przemysła w Poznaniu odbyła się uroczystość wręczenia medali Reipublicae Memoriae Meritum. Aktu dekoracji dokonał zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

02.04.2025

[Reipublicae Memoriae Meritum](#)

Dr hab. Karol Polejowski, zwracając się z podziękowaniami do odznaczonych, nawiązał do idei medalu:

Wszyscy Państwo, którzy dzisiaj zostaliście odznaczeni, jesteście przecież kustoszami polskiej pamięci narodowej. To dzięki Wam i współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, który do tej misji został powołany już 25 lat temu, możemy wspólnie dbać o polską pamięć narodową i robimy to z szacunku dla przeszłych pokoleń, robimy to z szacunku dla nas samych dzisiaj żyjących, ale robimy to też przecież dla przyszłych pokoleń. Dla tych, którzy przyjdą po nas i to naszym obowiązkiem jest pozostawić im spuściznę. Tą spuścizną jest pamięć narodowa oraz wolna i niepodległa Rzeczpospolita.

Medale Reipublicae Memoriae Meritum otrzymali:

- Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wypędzonych w Poznaniu - medal złoty
- Stowarzyszenie Wspólnota Polaków Wypędzonych i Poszkodowanych przez Niemców w latach 1939-1945 - medal złoty
- Elżbieta Rybarska - medal srebrny
- Stowarzyszenie Polski Klub Kawaleryjski - medal srebrny
- Adrian Hołobowicz - medal brązowy
- Arkadiusz Kaźmierczak - medal brązowy

Społeczny Komitet Budowy Pomnika Wypędzonych w Poznaniu jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w roku 2013. Jego głównym zadaniem jest dążenie do godnego upamiętnienia wszystkich Wielkopolan zamieszkałych przed wybuchem wojny na obszarze wcielonym do III Rzeszy i wypędzonych przez Niemców do Generalnego Gubernatorstwa. Najważniejszym elementem aktywności Stowarzyszenia była wieloletnia troska o powstanie stosownego monumentu upamiętniającego dramat wypędzonych. Pomnik ten odsłonięty został 5 listopada 2024 roku w 85 rocznicę pierwszych uwięzień wypędzonych Polaków w obozie Lager Głowna w Poznaniu, który stał się początkiem ich wieloletniej tułaczki. Przez długich kilkanaście lat Komitet kierowany przez śp. Henryka Walendowskiego wytrwale dążył do obranego celu. Udało mu się uzyskać prestiżową działkę w centrum miasta Poznania, dzięki czemu pomnik znalazł godne miejsce, stając się w przestrzeni miasta symbolem cierpień jego mieszkańców.

Stowarzyszenie Wspólnota Polaków Wypędzonych i Poszkodowanych przez Niemców w latach 1939-1945 działa od 2004 roku, a jednym z jego głównych celów było godne upamiętnienie

Wielkopolan wypędzonych przez Niemców w czasie II wojny światowej. Najważniejszym obszarem aktywności członków Stowarzyszenia była troska o powstanie stosownego monumentu upamiętniającego dramat wypędzonych. Pomnik został odsłonięty 5 listopada 2024 roku w 85 rocznicę pierwszych uwieńczeń wypędzonych Polaków w obozie Lager Główna w Poznaniu, który stał się początkiem ich wieloletniej tułaczki.

Wyróżnione Stowarzyszenia od lat współpracowały z całym środowiskiem wypędzonych oraz poznańskim Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej, w celu godnego upamiętnienia tragedii wypędzonych Wielkopolan i budowy pomnika, co zostało docenione dzisiejszym wyróżnieniem.

Elżbieta Rybarska, prezeska ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzin Polskich Ofiar Obozów Koncentracyjnych. Stowarzyszenie zrzesza przedstawicieli rodzin polskich ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych w kraju i za granicą. Elżbieta Rybarska od lat na niwie polskiej i europejskiej czynnie działa na rzecz godnego upamiętnienia polskich ofiar II wojny światowej. Z wyjątkową energią i wiarą w sens idei, która przyświeca jej działaniu, nieustannie inspirowa kolejne pokolenia Polaków do szukania prawdy o losie swoich bliskich. Osobisty przykład odnalezienia po latach poszukiwań informacji o zamordowanym dziadku Romanie Durce, który zginął w ośrodku zagłady III Rzeszy w Zamku Hartheim, usytuowanym na terenie dzisiejszej Republiki Austrii, jest inspiracją do podjęcia podobnych starań przez następne polskie rodziny. Elżbieta Rybarska wraz ze stowarzyszeniem jest od 2016 r. współorganizatorem Wyjazdów Pamięci do miejsc związanych z martyrologią Polaków na terenie Niemiec i Austrii oraz do Włoch, organizowanych wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej w Oddział Poznaniu. W memoratywno-edukacyjnych wyjazdach uczestniczą rodziny ofiar, laureaci ogólnopolskiego konkursu: „Sztafeta Pamięci. Losy mojej rodziny w czasie II wojny światowej”, nauczyciele, wychowawcy, historycy, regionaliści, przedstawiciele stowarzyszeń i edukatorzy z Instytutu Pamięci Narodowej. Wspólne wyjazdy do miejsc cierpienia naszych rodaków pełnią nie tylko funkcję memoratywną, ale i edukacyjną oraz mają realny wpływ na formę upamiętniania polskich więźniów w tych miejscach, przynosząc pozytywne skutki w przestrzeni pamięci.

Stowarzyszenie Polski Klub Kawaleryjski od wielu lat kultywuje i krzewi pamięć o tradycji oraz dokonaniach bojowych kawalerii polskiej, a także promuje postawy patriotyczne w społeczeństwie, a zwłaszcza wśród młodzieży. W szczególności pamiętając o czynach obywateli dokonywanych na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w obronie wolności i godności ludzkiej. W Polskim Klubie Kawaleryjskim Oddziały Terenowe kultywują tradycje 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich, 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich, 7 Pułku Strzelców Wielkopolskich, 4 Pułku Ułanów Zaniemeńskich, 25 i 26 Pułków Ułanów Wielkopolskich oraz tradycję 5 Brygady AK mjr. Szendzielarza „Łupaszki” oraz 15 Pułku Ułanów Poznańskich organizując edukacyjne konne rajdy i Dni Ułana. Stowarzyszenie w roku 2001 doprowadziło do odtworzenia w Wojsku Polskim Szwadronu Reprezentacyjnego Kawalerii.

Popularyzując bogatą tradycję kawaleryjską oraz pamiętając o patriotycznych zmaganiach Stowarzyszenie zorganizowało konferencję poświęconą historii kawalerii polskiej na Kujawach i Pomorzu w latach 1919-1939. Członkowie Polskiego Klubu Kawaleryjskiego wsparli Instytut Pamięci Narodowej w działalności wystawienniczej współpracując podczas inauguracji wystawy o 5 Wileńskiej Brygadzie Armii Krajowej na Pomorzu. Stowarzyszenie Polski Klub Kawaleryjski bierze czynny udział w wielu uroczystościach patriotycznych, także tych organizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej, w trakcie których członkowie Stowarzyszenia uczą poszanowania dla symboli narodowych i wojskowych, kształtując przy tym patriotyczne postawy.

Adrian Hołobowicz od ponad trzech lat współpracuje z poznańskim oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej składając wnioski dotyczące grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski z Bytomia Odrzańskiego i okolic. Nie do przecenienia jest promowanie idei ewidencji grobów weteranów wśród mieszkańców powiatu nowosolskiego, który ze względu na swoją dwudziestowieczną historię nie posiada długoletnich, dobrze zakorzenionych tradycji dbania o polską pamięć i tożsamość. Adrian Hołobowicz złożył już kilkadziesiąt wniosków, a w samym Bytomiu Odrzańskim do ewidencji udało się już wpisać ponad 20 grobów weteranów.

Odnaczony współpracował również z Marią i Andrzejem Perlakami przy tworzeniu książki „Chcemy pamiętać”, opisującej sylwetki weteranów walk o wolność i niepodległość Polski spoczywających na bytomskim cmentarzu, jak również zorganizował w październiku 2024 roku spotkanie z udziałem rodzin bohaterów. Adrian Hołobowicz działa również na niwie upamiętnień. Od lat zabiega o tablicę dla Władysława Morasiewicza – żołnierza 2 Brygady Legionów, wojny z bolszewikami i znanego lekarza.

Arkadiusz Kaźmierczak od wielu lat prowadzi działalność społeczną, patriotyczną i historyczną przy ścisłej współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, stanowiąc dla niego istotne wsparcie w działaniach podejmowanych w regionie powiatów nowotomyskiego i grodziskiego. Arkadiusz Kaźmierczak wykazuje duże społeczne zaangażowanie, będąc inicjatorem i wykonawcą szeregu projektów społecznych i historycznych. Jest również inicjatorem powstania dwóch trwałych upamiętnień, które zostały zrealizowane pod patronatem Instytutu: Pomnika pamięci pomordowanych mieszkańców wsi Jabłonna i Wioska w Forcie VII, który został odsłonięty w 2019 r. oraz Pomnika Powstańców Wielkopolskich Parafii Jabłonna, który został odsłonięty w roku 2022. Arkadiusz Kaźmierczak współpracuje również z Instytutem w zakresie opieki nad grobami weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, a zwłaszcza Powstańców Wielkopolskich regionu powiatów nowotomyskiego i grodziskiego. Z jego inicjatywy do końca 2025 r. zostaną przeprowadzone przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu prace polegające na wykonaniu nowego nagrobka na grobie weterana Józefa Krysmiana w miejscowości Jabłonna, gm. Rakoniewice, pow. grodziski.

* * *

Medalem Reipublicae Memoriae Meritum Instytut Pamięci Narodowej honoruje tych, którzy działają na rzecz trwałego upamiętniania wydarzeń i postaci z historii Narodu Polskiego w latach 1917-1990 oraz wspierają IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej.

Medal przyznawany jest instytucjom, organizacjom lub osobom fizycznym, które:

- pracują na rzecz zachowania pamięci o:
 - a) ogromie ofiar, strat i szkód poniesionych przez Naród Polski w latach II wojny światowej i po jej zakończeniu,
 - b) patriotycznych zmaganiach Narodu Polskiego z okupantami, nazizmem i komunizmem,
 - c) czynach obywateli dokonywanych na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i w obronie wolności oraz godności ludzkiej
- angażują się w inicjatywy społeczne mające na celu trwałe upamiętnianie wydarzeń z historii Narodu Polskiego w latach 1917-1990 oraz wybitnych obywateli zasłużonych w walce o niepodległość Państwa Polskiego,
- wspierają IPN w działalności naukowej, edukacyjnej, wystawienniczej i wydawniczej dotyczącej szczególnie ważnych wydarzeń z historii najnowszej,
- prowadzą społeczną opiekę nad grobami i cmentarzami wojennymi w kraju i poza granicami.

Medal dzieli się na trzy stopnie: złoty, srebrny i brązowy.

Z inicjatywą nadania medalu mogą wystąpić członkowie komitetów ochrony pamięci walk i męczeństwa, organów jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznych i zawodowych. Do zgłoszenia wystarczy przesłanie wypełnionego formularza do właściwego miejscowo oddziału IPN. Wnioskodawca podczas zbierania danych osobowych od kandydata zobowiązany jest do przekazania informacji o przetwarzaniu danych osobowych.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Poznań

Poznań

Reipublicae Memoriae Meritum

Uroczystości